

Rada
Európskej únie

V Bruseli 26. marca 2021
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0190(COD)**

14146/20
ADD 1

CULT 93
AUDIO 66
CADREFIN 461
RELEX 1020
IA 120
CODEC 1371

NÁVRH ODÔVODNENÉHO STANOVISKA RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia NARIADENIA
EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje program
Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a zrušuje nariadenie
(EÚ) č. 1295/2013

– návrh odôvodneného stanoviska Rady

I. ÚVOD

1. Európska komisia 30. mája 2018 prijala návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013¹.
2. Európsky parlament prijal svoju pozíciu v prvom čítaní 28. marca 2019.
3. Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal svoje stanovisko 12. decembra 2018 a Výbor regiónov prijal svoje stanovisko 6. februára 2019.
4. Rada sa na zasadnutí 20. decembra 2018 dohodla na čiastočnom všeobecnom smerovaní (len k článku)². Výbor stálych predstaviteľov 17. apríla 2019 schválil mandát na rokovania s Európskym parlamentom (úplné znenie pozostávajúce z odôvodnení aj článkov)³.
Uskutočnili sa štyri trialógy, pričom na poslednom trialógu 14. decembra 2020 sa dosiahla predbežná dohoda.
5. Výbor stálych predstaviteľov 18. decembra 2020 schválil konečné kompromisné znenie⁴, ktoré vyplynulo z trialógov.
6. Výbor Európskeho parlamentu pre kultúru a vzdelávanie toto znenie schválil 11. januára 2021.

¹ 9170/18 + ADD 1.

² 15618/18 + ADD 1.

³ 7526/19.

⁴ 13848/20.

II. CIEĽ

7. Všeobecnými cieľmi tohto programu sú ochraňovať, rozvíjať a podporovať európsku kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a dedičstvo a zvyšovať konkurencieschopnosť a ekonomický potenciál kultúrnych a kreatívnych sektorov, najmä audiovizuálneho sektora. Medzi špecifické ciele patria spolupráca na európskej úrovni s cieľom podporiť tvorbu európskych diel a posilniť hospodársky, sociálny a vonkajší rozmer európskych kultúrnych a kreatívnych sektorov, podpora konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho sektora, presadzovanie spolupráce na úrovni politík a presadzovanie inovácie, ako aj plurality médií a mediálnej gramotnosti.
8. Program zachováva štruktúru predchádzajúceho programu Kreatívna Európa (2014 – 2020) s tromi rôznymi podprogramami: podprogram Kultúra, ktorý sa vzťahuje na kultúrne a kreatívne sektory okrem audiovizuálneho sektora, podprogram MEDIA venovaný audiovizuálnemu sektoru a Medzisektorový podprogram na podporu činností uskutočňovaných vo všetkých kultúrnych a kreatívnych sektoroch.

I. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

9. Rada a Parlament rokovali na základe návrhu Komisie s cieľom uzavrieť skorú dohodu v druhom čítaní na základe pozície Rady v prvom čítaní, ktorú by Parlament mohol schváliť bezo zmien.
10. Pozícia Rady v prvom čítaní obsahuje tieto hlavné prvky, o ktorých spoluzákonodarcovia dosiahli dohodu v rámci trialógov:

Hlavné otázky

11. Riadenie

Európsky parlament vyjadril obavy týkajúce sa riadenia programu a uviedol, že si neželá zavádzať iniciatívy bez svojho predchádzajúceho súhlasu počas programového obdobia. Spoluzákonodarcovia sa dohodli na uzavretom zozname akcií v prílohe I (*Opis akcií programu*), ktorý je veľmi podrobný, flexibilita bude teda možná výlučne na úrovni vykonávania. Nové akcie sa môžu zaviesť len prostredníctvom návrhu na zmenu nariadenia, ktorý má predložiť Komisia. To zaručuje, že obaja spoluzákonodarcovia budú počas trvania programu zapojení do politicky relevantných rozhodnutí. Pracovné programy sa majú prijímať prostredníctvom vykonávacieho aktu, pričom programový výbor ostáva mechanizmom kontroly zo strany členských štátov. Na vypracovanie ustanovení týkajúcich sa rámca pre monitorovanie a hodnotenie, a to aj na zmeny prílohy II s cieľom preskúmať alebo doplniť ukazovatele, sa majú používať delegované akty.

12. Rozpočet

Spoluzákonodarcovia sa dohodli na finančnom krytí, o ktorom rozhodla Európska rada v rámci VFR na roky 2021 – 2027 (1 842 000 000 EUR v bežných cenách), pričom toto finančné krytie sa dopĺňa o dodatočné pridelenie sumy vo výške 600 000 000 EUR v cenách z roku 2018 (v dôsledku úpravy špecifickej pre program stanovenej v článku 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093). Obaja spoluzákonodarcovia sa dohodli aj na tom, že rovnaký model sa použije aj na rozdelenie finančného krytia a dodatočného pridelenia medzi jednotlivé podprogramy: najmenej 33 % na cieľ zodpovedajúci podprogramu Kultúra, najmenej 58 % na cieľ zodpovedajúci podprogramu MEDIA a do 9 % na cieľ zodpovedajúci Medzisektorovému podprogramu.

13. Subjekty, ktorým možno udeliť granty bez toho, aby sa zapojili do výzvy na predkladanie návrhov

Pri vymedzovaní subjektov oprávnených zúčastniť sa na programe Komisia navrhla dva subjekty, ktoré by mohli využívať granty bez výzvy na predkladanie návrhov: Európska filmová akadémia (EFA) a Mládežnícky orchester Európskej únie (EUYO). Hoci pôvodná pozícia Parlamentu bola podobná pozícii Komisie, a to v tom, že EFA bola zahrnutá ako prijímateľ priamej podpory bez súťaže v osobitnom kontexte udeľovania ceny LUX, pôvodná pozícia Rady bola menej priaznivá, pričom Rada zdôrazňovala spravodlivú hospodársku súťaž ako podmienku prístupu k verejnému financovaniu. V znení, ktoré je výsledkom rokovaní, sa neustanovujú určení prijímatelia grantov, ktorí sa nemusia zapojiť do výziev na predkladanie návrhov. Toto znenie však obsahuje výslovný odkaz na cenu LUX medzi akciami, prostredníctvom ktorých sa majú sledovať priority podprogramu MEDIA (príloha I). Pokiaľ ide o EUYO, v znení sa a) v odôvodnení 40 uznáva jeho osobitné postavenie a b) v prílohe I sa otvára možnosť podpory tohto telesa (riešenie podobné tomu, ktoré sa našlo pre cenu LUX). EUYO je tiež predmetom vyhlásenia o zámere, ktoré predložila Komisia.

14. Rovnaké podmienky

Hlavné prvky vymedzujúce pozíciu Rady k tejto otázke, o ktorej sa podrobne rokovalo, sú tieto:

- uplatňovanie koncepcie rovnakých podmienok výlučne na podprogram MEDIA,
- uznanie potreby zohľadniť rozdiely medzi krajinami, pokiaľ ide o tvorbu a šírenie audiovizuálneho obsahu, prístup k tomuto typu obsahu a trendy týkajúce sa jeho spotreby, a najmä o ich jazykové a geografické osobitosti,
- cieľ podporovať európske talenty bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú, aby mohli pôsobiť cezhranične a medzinárodne,
- zohľadnenie koncepcie rovnakých podmienok v dvoch ukazovateľoch (ktoré ako také zachytávajú dôležité prvky programu a používajú sa na posúdenie jeho výkonnosti).

15. Prístup k hudobnému sektoru

Dohodnuté znenie obsahuje zjednodušené odôvodnenie 13 a zdôraznený odkaz na hudobný sektor v časti pre sektorové akcie v rámci podprogramu Kultúra. V súlade s tým, čo navrhovala Komisia, sa hudobný sektor označuje za sektor, ktorý je predmetom takejto samostatnej sektorovej akcie spolu s knižným a vydavateľským sektorom, architektúrou a kultúrnym dedičstvom, ako aj inými sektormi umeleckej tvorby s osobitnými potrebami.

16. Začlenenie

Dohodnuté znenie obsahuje nový horizontálny odkaz v programe na začlenenie (umiestnený v článku 3 – *Ciele programu*).

Ďalšie otázky

17. Spoluzákonodarcovia sa dohodli na zachovaní loga MEDIA, ktorého vizuálny symbol je uvedený v novej prílohe, ktorá bola pridaná k zneniu.
18. Pokiaľ ide o účasť tretích krajín, výsledkom rokovaní je to, že všetky tretie krajiny zúčastňujúce sa na podprograme MEDIA a na Medzisektorovom podprograme programu musia spĺňať podmienky stanovené v smernici o audiovizuálnych mediálnych službách. V riadne odôvodnených prípadoch môžu krajiny európskej susedskej politiky využívať výnimku z tejto povinnosti. Štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti, ktorí sa plne zúčastnili na programe na roky 2014 – 2020, budú mať prechodné obdobie na zosúladenie svojich vnútroštátnych právnych predpisov s revidovanou smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách. Tretie krajiny, ktoré sa zúčastňujú len na podprograme Kultúra, majú možnosť zriadiť kanceláriu programu.
19. Niekoľko ustanovení sa zmenilo s cieľom zabezpečiť horizontálny prístup ku všetkým spisom súvisiacim s VFR. Týkajú sa otázok, ako je napríklad doplnenie trvania programu v článku 1 zosúladeného s časovým rámcom VFR na roky 2021 – 2027, účasť tretích krajín, ochrana finančných záujmov Únie, značka Známka excelentnosti, kumulatívne a alternatívne financovanie a spätná účinnosť.

II. ZÁVER

20. Do pozície Rady v prvom čítaní sa v plnej miere premietol kompromis, ktorý sa za pomoci Komisie dosiahol počas rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom. Tento kompromis potvrdila predsedníčka Výboru Európskeho parlamentu pre kultúru a vzdelávanie v liste predsedovi Výboru stálych predstaviteľov z 15. januára 2021. V uvedenom liste predsedníčka Výboru pre kultúru a vzdelávanie uvádza, že ak Rada Parlamentu formálne zašle svoju pozíciu v dohodnutom znení, odporučí plénu, aby s výhradou overenia právnikmi lingvistami pozíciu Rady prijalo v druhom čítaní Parlamentu bez pozmeňujúcich návrhov.
-